

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Synopsis Magnalium Divi Josephi

Ignatius <a Sancto Francisco>

Leodii, 1684

Cap. 11 An inter D. Iosephum & D. Deiparam verum interceßerit
matrimonium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38500

rantium eorum exemplo, multitudo, quanta vel hinc quoque quamve multiplex eorum, tanquam horum omnium Ducum ac Principum gloria, dum Deiparam Virginem feminarum, Beatum Josephum verò hominum numerosissimi greges, si non affequantur, sequuntur tamen ac imitari contendunt? Nimirum adducentur quoque post Sanctum Josephum Virgines, Continentes, Conjuges, Comites, Duces, Principes, Reges, Imperatores, atque in ejus imitatione, discipulatu, ac clientelâ, proximi ejus offerrentur Regi Domino in lætitiâ & exultatione.

CAPUT XI.

An inter Divum Josephum, & Divam Deiparam verum intercesserit Matrimonium?

I. **S**UPPONO ex omnibus Patri- bus & Theologis, communi- que omnium gentium sensu, matrimonium non esse quamlibet viri & mulieris conjunctionem, sed eam solùm quæ inter virum, ut maritum; & feminam, ut uxorem, intercedit: quæ conjunctio non est tam crassa & materialis, ut oriatur ex copulâ carnali, aut hæc sit pars illius, ut voluit Wicleph apud nostrum Thomâ Waldensem tomo 2. de Sacramentis cap. 130. quandoquidem & copula sit damnabilis, quam non verum præceserit matrimonium: & verum inter illos sit matrimonium, qui ab ejus usu abstinent etiam ab initio amore virtutis: undè Concilium Florentinum in Decreto Eugenii meritò definit, *Matrimonium mutuo consensu perfici*, & Tridentinum Sessio. 24. Matrimonium ratum distinguit à consummato, quod illud consensu perficiatur, hoc usu.

II. Neque rursus est tam spiritualis ut sit purè animorum conjunctio, quâ vir erga mulierem ita afficiatur ut sibi invicem unicè adhæreant adhæsiōne dilectionis & cohabitationis perpetuæ,

ita enim inter Patrem & filiam, filium & Matrem, cohabitantes ex dilectione, esset matrimonium verum ac legitimum, hoc autem esse non potest: Nam Genesis cap. 1. dicit. *Relinquet homo Patrem suum & Matrem suam, & adhærebit uxori suæ.* Per quod manifestè innuitur conjugalem societatem inter Patrem & filiam, filium & Matrem esse inordinatam, & ob hoc illicitam, quandoquidem in conjugio sanciendo, Deus non Matrem aut Patrem petendos, sed relinquendos, statuat: Ita Hugo de S. Victore lib. de perpet. Virginitat. Mariæ.

Est ergo talis conjunctio ut per illam vir in mulieris, mulier in viri corpus accipiat & retineat dominium juxta illud 1. Corinth. cap. 7. *Mulier sui corporis potestatem non habet sed vir: similiter autem & vir sui corporis potestatem non habet sed mulier.* Ita ut existâ potestate habeant uterque jus utendi corpore a liberius, non ad quælibet, ut constat, sed ad copulam, quæ ideò dicitur actus conjugalis, seu usus potestatis conjugalis. Hoc posito.

SECTIO PRIMA.

Beata Virgo & D. Josephus exterius contraxerunt eodem modo, & cum eisdem solemnitatibus cum quibus contraherent alii istius temporis.

ILLud saltem omninò admittendum est. Est contra nonnullos, qui ex Patribus malè intellectis docuerunt inter illos tantum fuisse sponsalia de futuro. Hoc docuit inter alios Abdias in Vitâ Sancti Bartholomæi Apostoli: ait enim expressè, Joseph desponsatam, verum minimè nuptam Mariam Virginem habebat, eamque sententiam non improbabilem putavit Medina lib. 5. de Continentiâ cap. 64. Vide Sanchez 2. de Matrimonio d. 28. num. 1.

Probatum primò ex Scripturis in quibus toties Beata Virgo dicitur Conjux D. Josephi, Divus Josephus Vir Mariæ; quarum veritas ut minimùm hæc viâ salvatâ

salvari debet. Probatur secundò, quor-
sum enim D. Josepho Virginem sibi
solum desponsatam dimittendi tam an-
xia sollicitudo, tam dura cogitatio,
dum inventa est in utero habens de
Spiritu Sancto Matth. cap. 1. si tunc
non erat vera ejus uxor saltem in foro
externo? quandoquidem omnibus no-
tum sit quod per simplicem fornicationem
supervenientem sponsalia nuda jure
naturæ dirimantur. Probatur tertio,
quia dato quod tunc tantum fuissent
sponsalia de futuro matrimonio,
quando Matthæi cap. 1. Desponsata
Mater Jesu Maria Joseph, ut voluit
illi, postmodum tamen debuit esse
Matrimonium per verba de præsentibus
cum ritibus publicis & consuetis, alio-
quin inter Mariam & Joseph violata
fuisset fides sponsalium: sponderant
enim matrimonium quod non contra-
xerunt. Probatur quartò, quia cum
constet ipsos post istam desponsationem
simul & sub eodem tecto totam
vitam transegisse, quomodo id potuissent
nisi conjugati sine scandalo? quod
Beatæ Virgini & Divo Josepho affricare
quis audeat nisi impius, impurus &
blasphemus? Probatur quintò, Judæi
Christi hostes jurati non cum per des-
pectum Joseph Fabri filium vocitassent,
sed potius ut ex fornicatione natum
traduxissent, si eos ante ejus nativita-
tem nupsisse non fuisset notissimum:
quod cum nunquam fecerint, facturi
si potuissent, quia illi infensissimi, sig-
num est manifestissimum eos publice
ut alii nupsisse.

VI. Objicies, Patres multi inter quos Di-
vus Epiphanius hæref. 78. S. Cyrillus
Hieros. Catech. 12. D. Hieronymus,
D. Hilarius, & Theophylactus in cap. 1.
Matth. videntur insinuare Beatam Vir-
ginem non fuisse uxorem D. Josephi,
sed ejus dumtaxat Sponsam, juxta illud
Lucæ cap. 2. ubi dicitur Joseph ascen-
disse à Galilæa in Bethleem propter
edictum Cæsaris cum Mariâ desponsatâ
sibi uxore prægnante: ergo quando
ascendit non erat Maria ejus uxor, sed
tantum desponsata, seu promissa in uxorem.
Notat præterea Euthymius Mariam à
Joseph non ad nuptias, sed ad
custodiam acceptam; quæ proinde si
aliquando dicitur uxor Joseph, tunc

nomen uxoris vel conjugis pro nomi-
ne sponsæ usurpatur.

Respondeo illos Patres ita loqui, VII.
non quod velint eos non nupsisse pu-
blice, & per verba de præsentibus, cujus
oppositum adeò certum est: sed quod
nolint fuisse conjuges, ut alii, ad copu-
lam; & ut significant tam ab eis illam
abfuisse, ac si non vir & uxor fuissent:
sed simpliciter Sponsus & Sponsa re-
mansissent; quoad locum Lucæ ineptè
valde illum interpretantur objicientes,
ridiculum enim est quod solum inter
illos fuisset promissio de futuro, &
quod ille ut caput familiæ cum solum
desponsatâ seu promissâ in Matrimo-
nium, ascendisset ad profitendum &
solvendum Cæsari censum.

SECTIO II.

*An illud Matrimonium quod
exterius contraxerunt fuerit
omni ex parte verum?*

VIII. Negare videntur primò D. Grego-
rius Nyssenus homil. de Christi
Nativitate, D. Damascenus lib. 4. de
Fide cap. 15. Nicephorus ex Evodio
lib. 1. cap. 7. & lib. 2. cap. 3. Andræas
Cretensis orat. de Dormit. Virg. Ori-
genes tract. 26. in Matth. & Theophy-
lactus in Matth. cap. 23. qui referunt
Sacerdotes post annos undecim quos
Beata Virgo in templo exegerat, con-
siliium iniisse quid de Sacra illâ Virgine
statuerent, quam audierant virginitatem
Deo vovisse: quia nec decebat, nec
usitatum erat, ut mulier jam adulta in
templo remaneret: & aliundè time-
bant alicui viro jus & potestatem in
corpus illud Deo per votum dicatum,
facere. Tandem verò divinâ inspiratio-
ne decrevisse, eam tradere nomine
desponsationis, cuidam viro ad custo-
diendam ejus virginitatem idoneo,
qualis Joseph, ex eadem cum Virgine
familiâ & Tribu inventus, existimatus
est. Ex quo inferitur non fuisse verum
matrimonium, sed veluti quoddam
pactum ad mutuam tantum cohabitatio-
nem ordinatum, sub nomine matri-
monii, ut Joseph B. Virgini ministraret,
ejusque virginitatis custos existeret.

G g

D. Hiero.

IX. D. Hieronymus in cap. 1. Matth. dicit Ioseph fuisse Beatæ Virginis nutricium non maritum; D. Bernardus homil. 2. in missus est: *Virum*, inquit, *nominat quia homo virtutis erat non quia maritus*. D. Chrysostomus homil. 4. in Matth. *Conjugis nomine*, inquit, *sponsum intelligit*, & homil. 5. post med. indicat inter D. Iosephum & B. Virginem non intercessisse matrimonium: quod etiam faciunt D. Greg. Magnus homil. 26. & 27. in Evang. D. Epiphanius hærel. 78. D. Ambrosius epist. 79. & lib. 2. in Lucam in principio & lib. de Inffit. Virgin. cap. 6. & 7. D. Chrysologus ferm. 157. & D. Cyrillus Hierosolymitanus Catech. 12. circa finem: ubi hic ultimus videtur velle non fuisse magis inter illos matrimonium quam erat inter Jacob & Rachel priusquam illam acciperet à Patre ejus Laban: ait enim. Meminimus Jacob qui priusquam acciperet Rachel dicebat ad Laban *da mihi uxorem meam*: sicut enim illic ante nuptiarum constitutionem, cum tantum promissio intercessisset, uxor Jacob nominabatur, sic & Maria propter solam desponsationem uxor Ioseph vocabatur.

X. Horum Patrum sententia his fulcitur rationibus. Prima, quia videbitur D. Iosephi & Beatæ Virginis conjunctio fuisse tantum animorum ut sibi invicem adhererent adhesionem dilectionis, & perpetuæ cohabitationis: sed, ut præmonuimus initio hujus capituli, hoc non sufficit ad verum matrimonium, ergo, &c. Secunda, quia Beata Virgo & D. Iosephus contrahendo non tantum non potuerunt habere animum & intentionem se cognoscendi carnaliter sed etiam debuerunt contrahere cum animo & conditione nunquam se cognoscendi isto modo, seu nunquam petendi & reddendi debitum; aliàs enim peccassent contra suum votum, quod est impium: sed hæc conditio est contra substantiam matrimonii & illud irritum facit, ut definit Gregorius IX. cap. final. *de condie. appof.* Ubi inter alias hanc ponit Pontifex, *Contraho tecum si generationem proles erites*, quam declarat esse contra substantiam matrimonii, quia nimirum est contraria illius fini: sed votum ser-

vandi castitatem & nunquam se copulandi est votum vitandi generationem proles; quia non se copulando vitatur proles ergo, &c. Tertia, quia in mutuo jure petendi debitum, & mutuâ obligatione illud reddendi, consistit essentia matrimonii: ex illo autem voto servandi castitatem, oritur omninò privatio juris petendi debitum, & deobligatio illud reddendi; ergo destruit matrimonii essentiam. Quarta, ad hoc ut contractus sit validus in quacumque tandem materia, debet is qui contrahit esse sui juris in illâ materiâ de quâ contrahit: sed Beata Virgo post votum castitatis non erat amplius sui juris ut dominium sui corporis transferret in alterum ad actum conjugalem, ergo non potuit validè contrahere; major est certa minor videtur evidens, quia ille est sui juris ut suum corpus transferat in dominium alterius quoad actum conjugalem, qui potest liberè de corpore suo disponere in ordine ad istum actum, sed qui vovit castitatè non potest amplius de suo corpore disponere in ordine ad istum actum, ergo &c.

His tamen non obstantibus certum est inter Beatam Virginem & Divum Iosephum verum proprium, ac ratum conjugium intercessisse: huic Evangelicæ veritati consonant Patrum testimonia, adstipulantur Scholastici omnes in 4. sentent. dist. 29. & 30. & in tertia part. quæst. 29. torquæ ac tam claris fulcitur Scripturæ locis, ut plures celeberrimi Theologi eam sententiam putent esse de fide, inter quos Gabriel à Sanctâ Mariâ Archiepiscop. Rheimensis in concionibus adventualib. sup. missus est, serm. 7. statim à principio, Suarez tom. 2. in 3 part. quæst. 29. art. 1. & 2. disp. 7. sect. 1. Fonseca Augustinianus in vitâ Christi cap. 9. Zarate et eodem ordine lib. de discursibus in materiâ Incarnationis quæst. 29. disc. 2. Petrus Morales in c. 1. Matth. lib. 2. tract. 3. n. 8. Escobar tom. 3. in Evang. lib. 2. tit. *Maria nupta* §. 8. n. 30. & alii ab iis citati.

Probatur ergo hæc veritas ex Scripturis. Primò, illis in quibus D. Iosephus dicitur vir, idest maritus Beatæ Virginis, ut Matthæi cap. 1. vers. 16. *Jacob autem genuit Ioseph virum Mariæ de quâ natus est, &c.* Et ibid. vers. 29. *Ioseph*

Ioseph autem vir ejus cum esset justus. Constat enim nomen istud *vir* junctum possessivo *ejus* attributum alicui *fœminæ*, nunquam sumi pro sponso cum quo sint tantum sponsalia seu promissiones de futuro, sed semper & ab omnibus pro sponso qui sit verè maritus: Et ratio est evidentissima, quia simplex promissio alicujus rei, non transfert eam rem in dominium & potestatem illius cui promittitur, ergo non potest dici de *fœminâ* quod aliquis sit *vir* ejus per solam promissionem de futuro, sed necessariò requiritur præter promissionem traditio, in quo stat conjugium, & distinguitur à sponsalibus.

XIII. Probatur secundò, ex illis in quibus reciprocè Beata Deipara dicitur ejus conjux & uxor & non tantum Sponsa. Matthæi cap. 1. vers. 20. *Ioseph fili David noli timere accipere Mariam conjugem tuam*, & Lucæ cap. 2. v. 4. & 5. *Ascendit autem & Ioseph à Galilæa ut profiteretur cum Maria sibi desponsatâ uxore pregnante, uxor enim vocatur*, inquit D. Augustinus lib. 1. de nuptiis & concupisc. cap. 11. *Ex primâ fide desponsationis, quam vocat vinculum conjugale.*

XIV. Roborantur hæ duæ probationes receptissimâ Patrum, omnium Interpretum, Scholasticorum & omnium Orthodoxorum Regulâ, quæ talis est, quod Scriptura sacra semper & indispensabiliter accipi debeat in proprio litterali sensu quæ ipsa verba præ se ferunt, nisi in ipso litterali sensu aliquid absurdi appareat, quod cogat recurrere ad sensum metaphoricum & translativum: sed hæ Scripturæ matrimonium verum, maritum & uxorem veram significant primò & per se; nec in illo sensu ullum inconveniens aut absurdum, ut patebit ex solutione argumentorum contrariorum: ergo illa de vero matrimonio, de vero ac propriè dicto marito, verâ ac propriè dictâ conjugè, intelligendæ.

XV. Probatur tertio, nec minus efficaciter ex illis Scripturis in quibus Divus Iosephus dicitur Pater Christi, ac primò quidem à Judæis, quia ab illo cum genitum hi putabant: Decipiebantur quidem in eo quod eum putabant Patrem generatione, sed quate talem pu-

tabant, nisi quia sciebant D. Iosephum Christi Matrem duxisse uxorem? neque enim cogitandum est Christum existimatum ab illis spurium filium Iosephi, aut illegitimè natum: Nec fuisset satis consultum generationi Christi legitimæ, nisi tali modo Beatæ Virgini aptatus fuisset D. Iosephus, ut filius ex eâ genitus legitimus credi posset, non potuisset autem nisi fuisset maritus Divus Iosephus.

Secundò, à Beatâ Virgine ita appellatus est Lucæ cap. 2. vers. 48. *Fili quid fecisti nobis sic? Ecce Pater tuus & ego dolentes querebamus te*: Ita à Sancto Spiritu per Evangelistam Lucam eodem cap. 2. v. 33. *Erat Pater eius & Mater mirantes super his quæ dicebantur de illo*. Ibidem v. 27. *Cum inducerent puerum Jesum Parentes eius, idest Ioseph & Maria*. Vers. 41. *Et ibant parentes eius per omnes annos in Ierusalem in solemnibus die Paschæ*. vers. 43. *Remansit puer Iesus in Ierusalem, & non cognoverunt parentes eius*. Quod nomen licet ei competere non possit titulo generationis, uti putabant ex deceptione Iudæi, potest tamen ei competere titulo matrimonii initi, & existentis cum Virgine Matre ejus, eo tempore, quo in eâ conceptus est, ut videbimus Tract. seq.

Probatur quartò, ex verbis quibus ipsa eorum desponsatiò exprimitur in Scripturâ Matthæi cap. 1. vers. 18. *Cum esset desponsata Mater IESU Maria Ioseph, antequam convenirent inventa est in utero habens de Spiritu Sancto*, ubi manifestè innuit Evangelista Mariam tunc sic fuisse Iosepho desponsatam, ut quantum est ex parte vinculi honestè convenire potuissent, quod non fecerant: Atqui copula non potest sequi ex solis sponsalibus, sed ex solo conjugio vero: Ergò fuit tunc inter illos conjugium verum. Item Lucæ cap. 2. vers. 4. & 5. *Ascendit autem & Ioseph à Galilæa de Civitate Nazareth, &c. ut profiteretur cum Maria sibi desponsatâ uxore pregnante*. Ex quo loco manifestum est quod talis erat tunc desponsatiò quæ Mariam fecerat Iosephi uxorem. Vide supra Section. præced. num. 7.

Probatur quintò & ultimò efficacissimè ex Genealogiâ Christi Domini ductâ ab Abraham usque ad Iosephum:

G g 2

Cum

Ioseph

Ioseph

D.

Iosephi

SV

Ioseph

Cum enim Evangelista non per Mariam, sed per Iosephum ducat Christi Genealogiam, & probare intendat verum Christi descensum ex Abraham & Davide secundum carnem, quomodo scopum attingeret, si Divus Iosephus non fuisset saltem Vir seu Maritus verus Mariæ Matris Christi? Quod si dicas sufficere quod fuerit Vir Mariæ secundum vulgi opinionem: Respondeo negando, quia ut Christus probetur verè Messias & Rex Iudæorum, non sufficit quod secundum vulgi opinionem tantum descendat ex Abrahamo & Davide, sed debet ostendi vere ex illis descendere, quod non fiet nisi Ioseph esset verè Maritus Virginis.

SECTIO III.

Idem probatur ex Sanctis Patribus.

XIX. **H**UIC veritati quæ in Scripturâ hædeò clara est, quomodo non ad stipularentur Sancti Patres? illos ergo audiamus, ac primò quidem D. Ambrosium lib. de Instit. Virgin. cap. 5. ubi ait: *Desponsata viro Mater Domini, conjugis nomen accepit: Cum inicitur conjugium, tum conjugii nomen assequitur: non enim defloratio virginittatis facit conjugium, sed pactio conjugalis. Cum jungitur puella, conjugium est, non cum virili commixtione cognoscitur: Idem lib. 2. in Luc. cap. 1. post medium. Non te moveat quod frequenter Mariam scriptura vocat conjugem: non enim virginittatis ereptio, sed conjugii testificatio, & nuptiarum celebratio declaratur. Vide eum quoque epist. 79.*

XX. Secundò, & maximè maximum omnium D. Augustinū. Primò, lib. de bono conjugali cap. 3. ubi verum agnoscit & fateri matrimonium etiam inter illos qui procreationem liberorum nõ quærunt, nec sperant, solâ interim animi conjunctione contenti. Idem lib. 23. contra Faustum Manichæum cap. 8. toto quod hîc transcribo. *Quid ergo jam moveat sancti Evangelii sectatorem, quod sine concubitu Ioseph Christus natus ex Virgine, filius tamen David appellatur,*

cum generationum seriem non usque ad Mariam, sed usque ad Ioseph Matheus Evangelista perducatur? Primò, quia mariti ejus fuerat, propter virilem sexum, potius honoranda persona: neque enim quia concubitu non permixtus, ideo non maritus, cum ipse Matheus narret ab Angelo Mariam conjugem ipsius appellatam, qui narrat quod non ipsius concubitu sed de Spiritu sancto conceperat: Quod si non Matheus Apostolus ista vera, sed alius alius sub ejus nomine (sicut Manichæi putant) ea falsa conscriberet, itane sibi etiam ipse in rebus apertissimis, & tam de proximo contextis, contraria loqueretur, ut quem diceret David filium de Mariâ Virgine sine cuiusquam viri concubitu natum, eiusdem parentes gradatim enumerans, usque ad eum sine aliquâ ratione perduceret, quem non commixtum Mariæ ipse dixisset? si enim alius enumeraret progenitores Christi à David usque ad Ioseph, dicens eum filium David; & alius eum sine ullius viri concubitu ex Mariâ Virgine natum diceret, nec eum filium David appellaret, nec sic continuo putari deberemus eos sibi hæc contraria locuti fuisse, ut vel ambo vel unus eorum falsitatis convinceretur: Cogitare enim deberemus fieri potuisse ut ambo vera dicerent: ut & Ioseph Maritus Mariæ diceretur habens eam coniugem continenter, non concubitu, sed affectu, non commixtione corporum, sed copulatione (quod carius est) animorum; & ideo non debuisset virum Virginis Mariæ Christi separari à serie parentum Christi: & ipsam Mariam aliquam de stirpe David venam sanguinis ducere, ut caro Christi etiam ex virgine procreata, sine David semine esse non posset. Cum verò unus idemque narrator utrumque dicat, utrumque commendet, & virum Mariæ Ioseph, & Christum virginem Matrem, & Christum ex semine David, & Ioseph in serie progenitorum Christi ex David: quid restat ut credat, qui mavult Evangelio, quam hæreticorum fabulis credere? nisi & Mariam non fuisse extraneam à cognatione David, & eam Iosephi coniugem, & non frustra appellatam, propter ordinem sexus, & animorum considerationem, quamvis ei non fuerit carne commixtus: & Ioseph potius propter dignitatem virilem ab ordine generationum illarum non fuisse separandum,

randum, ne hoc ipso videretur ab illa feminâ separatus, cui eum coniungebat mentis affectus: & ne homines fideles Christi, id quod sibi conjuges carne miscerent, tam magnum in coniugio deputarent, ut sine hoc conjuges esse posse non crederent: sed potius discerent fidelia coniugia, multò familiarius se adhaerere membris Christi, quanto potuissent imitari parentes Christi.

XXI. Idem lib. 2. de Consensu Evangelistarum cap. 1. ubi reddens rationem cur Matthæus exequendo humanam Christi generationem, ab Abraham generatores producit usque ad Ioseph virum Mariæ, de quâ natus est IESUS, ait: Neque enim fas erat ut hoc eum à coniugio Mariæ separandum putaret, quod non ex eius concubitu, sed virgo peperit Christum: Hoc enim exemplo magnificè insinuat fidelibus coniugatis, etiam servatâ pari consensu continentia, posse permanere, vocariq; coniugium, non permixto corporis sexu, sed custodito mentis affectu.

XXII. Idem term. 63. de divertis cap. 10. Altera illorum calumnia est: per Ioseph, inquit, generationes Christi, & non per Mariam numerantur. Attendat paulisper sanctitas vestra Non, inquit, per Ioseph debuit. Quare non debuit per Ioseph? Nunquid non erat maritus Mariæ Ioseph? non, inquit. Quis hoc dicit? Scriptura enim dicit Angelicâ Authoritate quod maritus erat. Noli timere, inquit, accipere Mariam conjugem tuam, quod enim in illâ natum est de Spiritu sancto est. Et quoque iubetur ut puero nomen imponat quamvis non de semine suo nato. Pariet, inquit, filium, & vocabis nomē eius IESUM. Sed hoc intendit Scriptura quod nō sit natus de semine Ioseph, cum sollicita unde esset illa gravis utero, dicitur de Spiritu sancto est: & tamen paterna ei non aufertur authoritas, cum iubetur puero nomen imponat. Denique & ipsa Virgo Maria sibi bene conscia, quod non ex eius complexu, & concubitu conceperat Christum Dominum: tamen Patrem Christi dicit: Fili quid fecisti nobis sic? Ecce Pater tuus, & ego dolentes quærebamus te.

XXIII. Idem lib. 1. de nuptiis & concupisc. cap. 11. Quibus verò placuit ex consensu ab usu carnalis concupiscentiæ in perpetuum continere, absit ut inters illos vin-

culum conjugale rumpatur: imò firmitus erit, quo magis ea pacta secum inierint, qua charius, concordiusq; servanda sunt, non voluptariis corporum nexibus, sed voluntariis affectibus animorum. Neque enim fallaciter ab Angelo dictum est ad Ioseph, noli timere accipere Mariam conjugem tuam: coniux vocatur ex primâ fide desponsationis, quam concubitu nec cognoverat, nec fuerat cogniturus: nec perierat, nec mendax manserat coniugis appellatio, ubi nec fuerat, nec futura erat ulla carnis commixtio. Erat quippe illa Virgo, idè & sanctius & mirabilius iucunda suo viro, quia etiam fecunda sine viro, prole dispar, fide compar. Propter quod fidele coniugium parentes Christi vocari ambo meruerunt, & non solum illa Mater, verum etiam ille Pater eius, sicut coniux matris eius, utrumque mente, non carne. Deinde post nonnulla. Sed cum illo non seminante illa peperisset, profectò nec ipsius forma ser vi parentes ambo essent, nisi inter se etiam sine carnis commixtione coniuges essent: unde & series generationum cum parentes Christi connexionem successione commemorantur, usque ad Ioseph potius, sicut factum est, fuerat perducenda, ne in illo coniugio virili sexui, utique potiori, fieret injuria, cum veritati nihil periret, quia ex semine David, ex quo venturus prædictus est Christus, & Ioseph erat & Maria: Omne itaque nuptiarum bonum impletum est in illis parentibus Christi, proles, fides, Sacramentum: prolem cognoscimus ipsum Dominum IESUM: fidem, quia nullum adulterium: Sacramentum, quia nullum divorcium.

Vide iterum eundem Sanctam Patrem lib. 5. contra Iulianum, qui negabat matrimonium inter D. Iosephum & Beatam Virginem, ubi cap. 9. susè docet jus matrimonii nō pugnare cum Religione & voto castitatis. Et rectè, ex matrimonio quippe habeo jus in corpus uxoris, sed ex voto non possum eo licitè uti: si utor pecco contra votum, non contra fidem matrimonii, idèst facio actum irreligiosum, sed non committo adulterium.

Tertio, Hugo de S. Victore qui suo seculo alter Augustinus dici meruit lib. de perpet. Virginit. Mariæ apud Canisium lib. 2. de Maria Deiparâ cap. 11.

Gg 3

§. Caterum

no ples
generatio
D.
Ioseph
su
111

§. Ceterum non exigam hallucinandi causam, ubi sic Hugo. Suscepit ergo conjugium, sed non mutavit virginitatis propositum: de virginitate siquidem ejus, hoc pie fides & pietas fideliter conficitur quod ejus perfectionem non imminuit conjugalis consensus, sicut ipsius castitatem non violavit conceptus, nec integritatem abstulit partus. Spontaneus enim consensus inter virum & feminam legitime conjunctos, quo uterque alteri debitorem sui se spondet, iste est quo conjugium est, ipsa videlicet societas tali consensu federata, quae altero vivente, alterum ab altero non dissolvit. Est & alius consensus, commercii videlicet carnalis ad invicem exigendi atque reddendi, similiter inter virum & mulierem constituens pactionem, comes, non effectus conjugii, officium, non & vinculum: qui & ipse cum utroque pari voto suscipitur, pari etiam necesse est debito teneatur. Sed hujus debiti necessitas illos conjugatos sibi ad invicem non subjicit, in quibus dum conjugium contraheretur, vel sanciretur, hujus operis consensus non praecessit. Nec tamen hoc officio cessante veritatem seu virtutem conjugii cessare credendum est, imò potius tantò verius ac sanctius conjugium esse, quo in solo charitatis vinculo, & non in concupiscentiâ carnis, & libinis ardore federatum est. Quid enim? in concupiscentiâ carnis conjugium sanctum esset, & in charitate non esset? Absit: sed multò verius & iustius ibi sanctum & verum dicitur ubi nihil habet castitas unde erubescat, sed charitas unde gloriatur. Hæc ille profundè & subtiliter.

XXVI. Accedit Phœnix Theologicæ Scholæ D. Thomas Aquinas. 3. part. quæst. 29. art. 2. in corpore, ubi sic S. Doctor, Dicendum quod matrimonium sive conjugium dicitur verum ex hoc, quod suam perfectionem attingit: duplex est autem rei perfectio, prima, & secunda: Prima consistit in ipsâ formâ ex quâ speciem sortitur: Secunda verò, perfectio consistit in operatione rei, per quam res aliquam suam finem attingit. Forma autem matrimonii consistit in quâdam indivisibili conjunctione animorum, per quam unus conjugum, indivisibiliter alteri fidem servare tenetur: finis autem matrimonii est proles generanda & educanda, &c. sic igitur dicendum, quod quantum ad pri-

am perfectionem, omninò verum fuit matrimonium Virginis Matris Dei & Ioseph: unde & Angelus vocat Mariam coniugem Ioseph dicens: Math. cap. 1. Noli timere accipere Mariam conjugem tuam. Quantum verò ad secundam perfectionem, quæ est per actum matrimonii, si hoc referatur ad carnalem concubitum, per quem proles generatur, non fuit illud matrimonium consummatum.

Tandem, quod his omnibus prævaleret, talis est Ecclesiæ sensus. Quid enim sibi vult hoc quod illa quæ in antiquis Breviariis invenit, Beata Mater & in nupta Virgo gloriosa Regina mundi, &c. in recentioribus abstulit hanc vocem in nupta & reposuit sic Beata Mater & intacta Virgo gloriosa Regina mundi, ut observavit Salméron tom. 3. de Infantia Salvatoris Tract. 29. voluit nimirum per hoc ostendere, falsum esse quod non fuerit nupta: non tamen ex suis nuptiis affectam ut esset Mater, quippe quæ intacta permanferit.

SECTIO IV.

Idipsum probatur rationibus.

Putant aliqui evadere difficultatem omnem, dicendo verum intercessisse matrimonium, sed illud fuisse contractum antequam emitterent votum continentie saltem absolutum: sic enim potuisse ab illis dari consensum in copulam saltem implicitum & tacitum, quem existimant ad matrimonium essentialiter requiri, quod non potuissent sine peccato, si voto saltem absoluto ligati fuissent absque speciali Dei dispensatione. Ita inter illos Gamachus in 3. part. D. Thom. de matrimon. Sacram. cap. 9.

Sed etsi cum voto absoluto consensus in copulam dare queat nemo: non potest etiam quisquam, licet sine voto, eundem consensum dare & simul virgo mente permanere, ut patet: vel ergo consensus in copulam non est necessarius ad matrimonium, & sic cum voto suo nubere potuerunt: vel si requiritur non potuerunt etiam sine voto nubere & virgines mente permanere. Sed tunc quomodo potest saltem de Virgine dici quod consentit in copulam

copulam, quæ potius elegisset Mater Dei non esse; quàm virginitatis jacturam facere? Certè mihi manifestum est Beatam Virginem quando contraxit, non aliter id fecisse, quàm adjectâ expressè conditione de servandâ perpetuâ virginitate, in quam D. Josephus prius consensit: impossibile autem est quod fuerit simul & semel dissensus expressus à copulâ & simul consensus implicitus in illam. Quare maneat doctrina nostra ante tradita, Divam Virginem ac Divum Josephum ante nuptias vovisse continentiam, & interim verum inter illos extitisse matrimonium: quod ut planius fiat.

XXX. Nota. Primò, quatuor potissimum in matrimonio reperiri. Primò, mutuum consensum & externum contractum, quo sibi mutuò conjuges potestatem & jus in corpus tradunt. Secundò, id quod resultat ex isto consensu & contractu; scilicet vinculum matrimonii, deinde mutua obligatio ad reddendum debitum, & jus quod est in unoquoque ad illud petendum. Tertiò, mutua cohabitatio conjugum cum mutuis obsequiis in eadem domo. Quartò, denique est matrimonii usus: Ex his primò, nec consensus internus, nec externus contractus sunt id in quo matrimonii essentia sita est: sunt enim tantùm causæ quæ efficiunt matrimonium. Ita D. Thomas in 4. dist. 27. quæst. 1. art. 2. querela 1. ad 2. & Sanchez lib. 2. de matrim. d. 1. n. 8. Non secundò, mutua cohabitatio conjugum cum mutuis obsequiis in eadem domo, quia hoc est quid extrinsecum & consequens matrimonium, quod nec est necessarium ad matrimonium, & esse potest ubi non est matrimonium: ut inter Patrem & filiam, filium & matrem, fratrem & sororem, &c. Non etiã tertio, in matrimonii usu, cum Apostolus 1. Cor. cap. 7. velit eos qui habent uxores esse tanquam si non haberent, & ex Concilio Trident. Sess. 24. matrimonium ratum & non consummatum sit verum matrimonium: tandem quod copula in quâ consistit usus matrimonii sit illicita & abominabilis quam non præcedit matrimonium. Denique quod usus alicujus rei necessariò supponat rem cujus est usus.

Restat ergo ut in solo secundo puncto præfata divisionis sita sit essentia matrimonii: scilicet vel in vinculo Matrimonii, quod resultat ex consensu interno & contractu externo, vel in mutuo jure petendi & mutuâ obligatione reddendi debitum: non in mutuo jure petendi nec in mutuâ obligatione reddendi, quia in adulterio alterius conjugum, vel in communi ingressu & professione Religionis, cessant hæc, perseverante matrimonii vinculo, ergo restat ut in solo vinculo sit essentia matrimonii.

Nota secundò, sicut in agris & aliis XXXII. rebus quæ usu non consumuntur, ita in matrimonio duplex distingui dominium, unum directum quo mulier efficitur propria uxor viri, vicissimq; vir mulieris, ita ut jam neuter alteri quamdiu prior vivit ullâ ratione se validè in conjugem tradere possit: quod inde oritur, quia perseverat illud vinculum, pet quod uterque conjugum alteri fidem conjugalem inviolabiliter servare tenetur, in quo posita est ratio & essentia matrimonii: Est & alterum dominium in matrimonio quasi utile, quod situm est in usufructu sive in libero & expedito jure ad utendum.

Jam verò etsi conjuges utrumque XXXIII. dominium corporum sibi invicem soleant transferre, minimè tamen repugnat essentia matrimonii quin paciscantur sic inter se, ut prius dominium cedant, secundum non, sed voto se obligent Deo eo nunquam utendi: quemadmodum enim in agris, &c. dominium directum potest separari ab utili seu usufructu, ita ut illud sine hoc tradi possit: ita in matrimonio cum hæc tamen differentia, quod in matrimonio, non possit, ut in agris, dominium utile corporis transferri in alium hominem aut mulierem ab illis in quos translatum est illius dominium directum; cujus differentia ratio est, quia usus corporis ad copulam, non est licitus nisi inter eos in quibus est dominium directum illius.

Nota tertio, obligationem ad reddendum debitum similiter esse duplicem, actualem unam, quæ ex se non potest stare cum voto continentia absolute: quia hoc votum includit obligationem

no p l s

genaliu

D.

Septu

SV

at

gationem contrariam abstinendi ab omni copulâ; & hæc obligatio à matrimonio abesse potest, nec ullo modo adfuit in Conjugio Divi Josephi cum Beatâ Virgine. Alteram, quæ vocari potest aptitudinalis seu radicalis ad reddendum illud debitum, sine quâ nullo modo matrimonium esse potest, quæque manet etiam post sublatam præcedentem illam obligationem actualem reddendi debitum: Nam si ritè tolleretur illa actualis deobligatio per dispensationem Dei, illicò sine ullo alio addito confurgeret utrimque ex hac obligatione radicali potestas & obligatio actualis ad reddendum debitum. Sicut verbi gratiâ, in conjugio adultero tollitur jus petendi, & in altero innocente obligatio reddendi debitum non radicalis, sed actualis; & post remissionem ab offenso injuriam, absque alio addito, reviviscit statim in adultero jus petendi, & in uxore actualis obligatio reddendi.

XXXV. Nota quartò, quod Beata Virgo (idem dicendum de Divo Josepho) in radicalem illam obligationem omninò consentire debuerunt quando inter se contraxerunt saltem implicite, propter contractum, qui illam obligationem essentialiter involvit, & simul & semel ab actuali dissentire propter votum, cum quo actualis obligatio repugnat, non illa radicalis. Proinde contractus matrimonii celebratus sub expressâ conditione quod non tenebuntur conjuges se copulare, validus est, secùs verò si tollere vellent etiam radicalem illam obligationem, cum hæc sit de essentiâ matrimonii, non item illa. His positis probatur nostra sententia.

XXXVI. Quia nonobstante voto potuerunt Beata Virgo & D. Josephus illud torum quod essentialiter requiritur ad matrimonium: ergo, &c. Probatur antecedens, quia matrimonium essentialiter & proximè consistit non in copulâ, ut dictum est sæpè, ergò in dominio & jure in corpora ad usum: hoc autem potest transferri, & esse non tantùm sine usu, sed etiam sine expeditione ad eum usum, seu absque potestate proximâ ad petendum, & absque obligatione actuali ad reddendum debitum, ut pa-

ter ex dictis in notandis.

Neque dicas quod quamvis conditio de vitandâ ex voto copulâ non repugnet dominio in corpora translato, repugnat tamen dominio transferendo: quemadmodum impedimenta dirimentia irritant matrimonium quâdo illud antecedunt, non verò quando illi jam contracto superveniunt. Respondeo enim quod quando est aliquis defectus in causâ efficiente, à quâ effectus dependet solùm in fieri, non verò in facto esse seu conservari, ille defectus efficit, ut non possit fieri effectus, non verò illum jam productû destruit: quia nimirum effectus in hoc casu non pendet à causâ in facto esse, sed tantùm in fieri: unde fit quod cum impedimentum dirimens matrimonium sit defectus in causâ efficiente, nempe in contrahentibus eos inhabilitans ad matrimonium, & ab eis matrimonium tantùm dependeat in fieri, non verò in facto esse; propterea defectus ille irritat faciendum, non factum. Quando verò est defectus repugnans essentiæ rei, cum ille repugnet rei in facto esse, repugnat etiam eidem in fieri: nam essentiæ rei eadem est quando fit, & quando est: quia ergo prædicta conditio de vitandâ copulâ ex voto, si esset defectus, non esset defectus in causâ, sed in ipsâ rei essentiâ, repugnaret ei in facto esse, æquè ac in fieri: cum ergò non repugnet ei in facto esse, stat enim matrimonium jam contractum cum istâ pactione de servandâ continentia, seu vitandâ copulâ, ergò non repugnabit etiam matrimonium in fieri cum illâ.

Instabis, omnis contractus ad sui validitatem requirit consensum in illud objectum, circa quod primò & per se versatur, atqui matrimonium est contractus, qui per se primò naturâ suâ ordinatur ad prolis generationem, quæ non fit nisi per copulam, ergo requirit consensum in prolis generationem & copulam: undè consequens est, quod si inter Deiparam & Josephum verum intercesserit matrimonium, debuerit etiam in illis esse consensus in generationem & copulam. Quod si factum est, ergo illi saltem animo & mente casti esse desierunt; hoc quæ ipsum est quod

quod docent Centuriatores Magde-
burgenses Centuriâ 1. lib. 2. cap. 10.
his verbis. *Evangelista certò affirmant
Mariam Iosepho in Coniugem fuisse despon-
satam: unde liquide constat, ita utrumque,
Ioseph & Mariam fuisse affectum, ut
statuto tempore, more aliorum coniugum,
voluerint liberos dante Deo procreare.*
O quam gauderent novi hi Sanctæ Ca-
stitatis hostes, his castissimis Coniugi-
bus hanc saltem carnalis commercii
appetitionem affingere, ut hoc vela-
mine suas sordes tegere & defendere
possent!

XXIX. Respondeo ad minorem, Matri-
monium primò & per se non versari
circa procreationem proles quæ fit per
copulam, sed circa translationem do-
minii corporis, unde debuerunt habe-
re; sufficitque quod habuerint con-
sensum in translationem istius dominii;
hic autem consensus cum possit esse
consensus dominii non expediti ad
actum, sed ligati & perpetuò impedi-
ti per votum & nolitionem expressam
istius actus conjugalis, constat eviden-
ter quod non repugnet virginitati in-
tegræ, quia talis consensus nihil
est aliud quam consensus in nudum
purumque dominium: Cum ergò
istud dominium seu jus per se, & præ-
cisum ab aliis, nullo modo lædat vir-
ginitatem aut illius votum, ergo nec
etiam consensus in illud jus seu domi-
nium.

XL. Sed cum matrimonium naturâ suâ
ordinetur ad generationem proles, ad
quam necessaria est copula, necessa-
rius est ergò in contrahentibus aliquis
consensus in copulam, ut docent om-
nes: Sed quomodò potuerunt Divus
Iosephus & Beata Deipara in copulam
consentire, & Virgines permanere?
Respondent aliqui eos consensisse in
illam, non absolutè, sed tantum con-
ditionaliter, si alter conjux peteret,
quem tamen per revelationem certò
didicerant nunquam petiturum. Vide
Magistrum sententiarum in 4. dist. 30.
§. *premissis*. Scotum ibid. quæst. 2. Sed
hoc non placet, quia non potuerunt
in carnalem copulam consentire sub eâ
conditione, quia posito voto absoluto
non potuerunt habere animum red-
dendi debitum si peteret sine pec-

cato, & aliud ex parte Virginis signi-
ficant verba illa ejus ad Angelum, *Quo-
modo fiet istud? quoniam virum non
cognosco.*

Respondent secundò ali, primò XLI.
Deiparam post votum accepisse volun-
tatem Dei esse ut nuberet: Secundò,
ob id nupsisse nunquam aliàs factura.
Tertiò ideò nubendo votum suum di-
vinæ dispositioni commississe, quia non
obstante voto quantumvis solemni ex-
cipitur semper autoritas majoris ma-
ximè Dei. Ita noster Bacchionius in 4.
distinct. 31. quæst. unic. art. 3. Sed pri-
mò obstat illud ejusdem Virginis post
nuptias ad Angelum, *Quomodo fiet istud
quoniam virum non cognosco?* Secundò,
si admittitur quod Deus revelavit Vir-
gini velle se ut nuberet, cur non etiam
quod ejus virginitas futura erat in tuto
cum Divo Iosepho ejusdem propositi
cum illâ? quod si & hoc ei revelatum,
quæ necessitas fuit Virgini cogitandi
de copulâ dum nupsit? Immò eut hoc,
nisi ut illa ad matrimonium, à quo ab-
horrebat, suscipiendum confortate-
tur ex fide certâ de voti ac virginitatis
sua, quam tanti faciebat, in eo matri-
monio securitate? Quomodò igitur
tunc potuisset cogitare & consentire
in copulam, quam Deus revelaverat
non futuram, ut non amplius à matri-
monio abhorreret? Et hanc empha-
sim habere videntur verba præfata il-
lius ad Angelum *quomodo fiet istud?* id-
est quod concipiam & pariam, *quia
virum non cognosco*: ex quo scilicet voti
& mihi à Deo promissum est dum vo-
luit me nubere pudicitiam meam à vi-
ro meo non labefactandam. Ergo om-
ninò dicendum matrimonium eo ani-
mo utrumque suscepisse, Mariam & Iose-
phum, quo Deus revelans illud ab eâ
& hoc volebat, id est cum expressâ con-
ditione virginitatis servandæ, & cum
nudâ & simplici translatione dominii,
non usus.

XLII.
Quare dico Beatam Virginem & Di-
vum Iosephum nec explicitum, nec
implicitum habuisse consensum in co-
pulam quantum est ex parte contra-
hentium, quomodo enim illi possent
dici vel implicitè consensisse in copu-
lam, à quâ explicitè & formalissimè ita
dissentiebant, ut non tantum eâ absti-
nerent

Hh

nere

nere voverint, sed etiam Beata Virgo parata esset potius renunciare Maternitati Dei, quam suae virginitati, ut ex ejus verbis ad Angelum toties patuit? nec etiam ullus ex istis consensibus fuit necessarius ex parte contrahentium ad validitatem matrimonii non explicitus, cum ad nullum contractum requiratur, ut patet in eo qui contrahit juxta leges & consuetudines loci quas ignorat: non etiam implicitus, nam si ille esset necessarius nunquam sine eo valide matrimonium contrahi posset, cujus tamen contrarium patet ex cap. *Commissum de Sponsalibus*, ubi Alexander II. cuidam mulieri, quae sub jurata fide promiserat alicui se illi intra biennium nupturam, quae postea facti poenitens, vovit Religionem ingredi, suadet ut propter reverentiam juramenti prius matrimonium contrahat, & postea ante illius consummationem Religionem ingrediatur, quod fecit: Quae certe non potest dici ullum ex parte sui habuisse animum copulae, cum nupserit cum animo expresso servandi perpetuam virginitatem, & intrandi statim matrimonio celebrato Religionem.

XLIII. Dico tamen etsi ex parte contrahentium nullus fuerit consensus in copulam, nec explicitus, nec implicitus, quia non est necessarius, fuit tamen implicitus ex parte contractus. Ratio est, quia matrimonii contractus essentialiter involvit corporum potestatem in alterum translata: sed haec mutua corporum translata potestas, respicit copulam, non quidem futuram, sed possibilem tanquam terminum essentialem, & transcendentalem suum, quem etiam in obliquo importat: ergo qui contrahit, censetur vi contractus implicitè seu indirectè consentire in copulam, non futuram, ut dixi, sed possibilem.

XLIV. Neque potestas haec in corpus per conjuges invicem translata, voto ligata & impedita potest dici frustranea: quia primò qui illam transfert duplicem contrahit obligationem, primò nullam aliam ducendi: Secundò, quantum est ex vi translatae seu concessae potestatis, manendi obligatum ex justitià ad reddendum debitum, dixi ex justitià, quia

possunt perpetuò manere impediti ad petendum & reddendum ratione voti Castitatis ex virtute Religionis quae praevalet: Quae obligatio realis est quandoquidem accedente solà voti dispensatione & Dei voluntate, usus potestatis fieret licitus, & sine illà dispensatione si se mutuo cognoscerent, non committerent fornicationem vel adulterium, sed sacrilegium; si alium, vel aliam, adulterium sacrilegum. Et ex eà acquirunt etiam duo bona: primò, ut teneantur sibi invicem ad mutua conjugatorum obsequia: Secundò, ut si Deo volente supernaturaliter proles ex tali matrimonio prodiret, quemadmodum contigit in hoc Divi Josephi cum Virgine, talis proles utriusque esset.

Dices, ergo nec frustranea erit potestas utendi corpore conjugis physice impotentis ad generandum: quid enim refert an impedimentum proveniat à causà physicà, an à morali, cum utrumque aequè prohibeat ne conjux possit uti corpore sibi tradito? Ergo poterunt isti quoque, si utriusque nota sit impotentia, contrahere validum matrimonium, non minus quam voto perpetuo castitatis impediti. Respondeo, dispar est ratio de his & impeditis voto castitatis, nam in illis copula conjugalitatis non est possibilis quam respicit essentialiter potestas conjugalitatis tanquam terminum suum transcendentalem, in his autem est possibilis, imò accedente solà voti dispensatione, licita & actualis futura.

SECTIO V.

Solvuntur Argumenta in contrarium adducta Sectione secundà.

AC primò, quidem ad Patres ibi XLVI primò loco citatos, idest num. 8. Respondeo nihil facere contra nos: Aiunt enim illi expressè Beatam Virginitatem ex divinà inspiratione traditam Josepho nomine desponsationis, per quam non potest intelligi nisi conjunctio matrimonialis: quomodo enim per

per sola sponsalia potuissent ab illo retineri perpetuo custodiendâ?

XLVII. Ad alios Patres num. sequenti ibidem adductos, Respondeo D. Josephum dici ab illis sponsum non maritum, vel Beatam Virginem sponsam non uxorem, non quod absolute negent illum fuisse maritum, hanc uxorem, & inter eos verum fuisse matrimonium, sed ut significent non pervenisse ad conjugalem congressum, qui non facit matrimonium, sed sequitur.

XLVIII. Quoad sanctum verò Cyrillum Hierosolymitanum Carech. 12. in particulari, Respondeo esse prudenter intelligendum, non enim ab eo affertur istud exemplum de Rachele & Jacob quod velit non aliter fuisse Mariam Josepho desponsatam quam erat tunc Rachel Jacobo, contrarium enim est nimis ex Evangelio clarum, sed ut ostendat, quod si Rachel propter solam promissionem vocata est uxor Jacob, quanto magis Beata Virgo vocanda erit uxor Josephi cui desponsata fuit, licet inter illos nunquam copula esse debuerit: & si aliud vellet Cyrillus, ab eo recedendum foret in hoc casu, ut adhareamus aliis verius rem interpretantibus.

LXIX. Ad primum argumentum à ratione Respondeo negando majorem, nam D. Josephi & Sanctissimæ Deiparæ conjunctio fuit maritalis, cum translatione domini in corpora, licet cum expressâ conditione de non utendo.

L. Ad secundum Respondeo admitendo majorem. Ad minorem & auctoritatem Gregorii IX. vel ea conditio vitandi prolem apponitur ut absit à contractu obligatio radicalis proliis procreandæ, vel actualis tantum: si primum, est contra substantiam matrimonii, & illud nullum reddit, ac de hoc intelligitur Pontifex: si secundum, adhuc distinguo: vel enim apponitur ea conditio vitandi prolem modo illicito, vel modo licito, v. c. ex causâ Religionis votum continentia emittendo: si primo modo adhuc irritat, non si secundo: Ratio est quia hæc sola obligatio ad vitandam prolem modo illicito est impossibilis cum obligatione radicali ortâ ex matrimonio: Nam sicut licitè vitare pro-

lem non petendo debitum & aliis modis etiam positivis, ut sanguinis emissionem propter necessitatem, & non reddendo quando id licitè fieri potest, non est contra obligationem ortam ex contractu matrimonii in illo qui evitat, & consequenter neque contra dominium quod est in altero: ita etiam sublatio juris proximi ad petendum, & obligationis proximæ ad reddendum illud debitum per media licita (ut est votum) quibus proles impeditur, non est impossibilis cum obligatione radicali ortâ ex matrimonio: & à contrario obligatio ad eam vitandam per media damnata & illicita est incôpossibilis cum eadem obligatione radicali.

Respondent alii secundo, quando ea conditio eo animo apponitur ut non possit conjux ex justitiâ actum conjugalem petere, & alter reddere, destruit matrimonium, quod consistit essentialiter in potestate petendi ex justitiâ: non verò quando apponitur ut ex aliâ virtute, puta Religionis & castitatis non possit actus conjugalis peti: quia sola deobligatio reddendi debitum ex justitiâ, directè opponitur dominio in corpus per consentium matrimoniale tradito, non autem deobligatio orta ex voto, quo se Deo voverunt: Quia verò talis conditio ut plurimum præsumitur apponi animo se deobligandi ex justitiâ à redditione debiti, jam excluditur ab Ecclesiâ uti contraria essentiali matrimonii; unde Meratius tract. de Matrim. disp. 1. sect. 2. docet quod si juvenis quispian castitatem Deo voverit, idemque puella quædam fecerit, & id alter ab altero factum certò postea resciat, possunt illi non modò validè, sed etiam licitè cum hac scientiâ matrimonium inter se contrahere, dummodò permanent in firmo proposito servandæ castitatis, nec exponant se periculo violandâ, quod ultimum cum sit difficillimum non id leviter faciendum aut consulendum, nisi vel Deo revelante vel specialissimè inspirante ut contigit Sanctissimæ Virgini & ejus sponso castissimo D. Josepho.

Unde sequitur quod iterum supra monuimus, si maritus jus habens in uxorem, sicut præfertur per votum

Hh 2

ligatum

no pter

genabiu

D.

Septu

SV

LII

LI

LII

ligatum, eo nihilominus utatur, & carnaliter uxori copuletur, peccabit quidem contra religionem rationi voti violati at non peccato fornicationis contra castitatem, quia jus habet & quidem strictæ justitiæ exercendi illum actum, qui proinde fornicarius esse non potest, quandoquidem ex illo jure est, & ei in conjugii statu per se licitus, & si illicitus, non aliunde quam ex vinculo voti, quod ligat, non tollit jus istud.

LIII. Sed Quæres cur non possint conjuges etiam ex justitiâ se deobligare à petitione & redditione debiti? Ratio dubii est quod etsi nequeant conjuges de potestate & jure exigendi pro suâ libertate disponere, cum in hoc consistat essentia matrimonii, quam non possunt contrahentes dissolvere, possunt tamen de ipso actu conjugali cum hic maneat perfectè subjectus libertati contrahentium, cui proinde renunciare posse videntur salvo jure & potestate.

LIV. Respondeo non posse conjuges ab hoc se ex justitiâ deobligare etsi possint ex voto aut aliâ virtute: ratio est, quia actus conjugalis per modum termini essentialis, ex justitiâ debetur conjugi vi potestatis quam accipit in conjugem per matrimonium: unde cum non possit renunciare juri & potestati quam habet in corpus conjugis, nequit etiam ex justitiâ renunciare actui conjugali, ad quem ut possibilem tanquam ad terminum transcendentalem tendit maritalis potestas, sequeretur enim eundem actum esse ex justitiâ debitum eidem conjugali potestati, & simul non debitum ex eadem justitiâ: debitum quidem ut est terminus quem essentialiter respicit potestas conjugalis: non debitum verò quatenus esset ei ex virtute justitiæ renunciatum: hoc autem est implicatorium & involvit contradictionem, ergo, &c.

L.V. Ad tertium dico, ex voto servandi castitatem non oriri deobligationem reddendi aut privationem juris petendi debitum, in quo consistit matrimonium, quod est jus radicale, sed tantum deobligationem juris actualis seu usus, quæ propriè non est deobligatio vel privatio juris, sed ligatio, eo quod verissimè in hoc & illo

conjugate voto ligato maneat jus petendi, & obligatio reddendi, sed ligatum & impeditum voto, quo simpliciter dissoluto per dispensationem, sine alio addito, possunt licitè uti illo jure: cujus simile videmus in conjugate adulterio qui per adulterium privatur jure petendi, & alter obligatione reddendi debiti vel potius impeditur, cum per solam injuriæ remissionem redintegretur.

Ad quartum & ultimum respondeo ad minorem fuerunt sui juris ut transferrent, & de facto transfulerunt verum jus radicale in corpus suum, quod sufficit: nec votum illorum exclusit istam translationem, sed ligavit tantum istam potestatem.

CAPUT XII.

*An hoc Divi Josephi, & Dei-
para Matrimonium possit
etiam dici omninò perfe-
ctum.*

DIvvs Thomas 3. part. quest. 29. art. 2. in corpore distinguit, ut iterum superius dixi, duplicem rei perfectionem. Primam & secundam. Prima rei perfectio, inquit, consistit in ipsâ rei formâ, à quâ speciem sortitur: Secunda verò perfectio, consistit in operatione rei, per quam res aequaliter suum finem attingit.

Forma matrimonii à quâ speciem suam sortitur est indivisibilis conjunctio animorum, seu vinculum illud, de quo supra, per quod conjuges sibi invicem fidem servare tenentur. Finis autem matrimonii est proles generanda & educanda: ad quorum primum, idest generationem, pervenitur per concubitum conjugalem: ad secundum, idest educationem, per mutuos viri & uxoris labores, quibus se invicem adjuvant, ad educationem proles utrique communis.

Ex his D. Thomas concludit Matrimonium Matris Dei & D. Josephi primam perfectionem attigisse, quia fuit verum matrimonium, ut superiori capite